

Мертва вода живого міста: роман

КУПИТИ

Кожне місто має свого ґазду. Господар Львова раптом зникає. А вже наступного дня місто накриває дивна хвороба забуття. Хтось починає розправлятися з місцевими чарівницями, а на вулицях бачать чорних вершників. Порушений спокій не лише живих, але й мертвих. Людська дівчина Яна мріє про своє детективне агентство й життя, сповнене пригод. Рятуючи на вулиці балакучого кота Йозефа Казимира І, вона ще не підозрює: треба боятися того часу, коли мрії почнуть здійснюватися. Тепер Яна, Йозеф Казимир І, чарівниця Аґнешка та давно мертвий Іван Франко мають об'єднати зусилля, щоб врятувати Львів. Бо на місто та його людей насувається найтемніша ніч.

Мар'яна
БЕКАЛО

The illustration features a woman with long, flowing blonde hair and a large, ornate black hat. She is holding a grey cat with orange eyes. The background is a dark blue night sky with a cityscape of domes and spires, and a large, ornate clock tower. The woman is wearing a black dress and a black bracelet with a small lantern charm. The title is written in a stylized, gothic font.

Мертва
вода
живого
міста

Мар'яна Бекало
Мертва вода живого міста : роман / М. І. Бекало. — Тернопіль : Видавництво Богдан,
2024. — 240 с.

ISBN 978-966-10-3722-8

© Бекало М. І., 2024
© Видавництво Богдан, виключна ліцензія на видання, оригінал-макет, 2024

Кожне місто має свого ґазду.
Господар Львова раптом зникає.

А вже наступного дня місто накриває дивна хвороба забуття. Хтось починає
розправлятися з місцевими чарівницями, а на вулицях бачать чорних вершників.

Порушений спокій не лише живих, але й мертвих.

Людська дівчина Яна мріє про своє детективне агентство й життя, сповнене пригод.
Рятуючи на вулиці балакучого кота Йозефа Казимира І, вона ще не підозрює: треба
боятися того часу, коли мрії почнуть здійснюватися.

Тепер Яна, Йозеф Казимир І, чарівниця Аґнєшка та давно мертвий Іван Франко мають
об'єднати зусилля, щоб врятувати Львів. Бо на місто та його людей насувається
найтемніша ніч.

Місто веде війну,
Відбиває атаки часу.
Місто чекає весну,
І допоки ми є, воно наше.

Гурт «Мері»

Пролог

Дрімає нічний Львів. Осінній туман кутається у золоте світло ліхтарів. Чепуряться при світлі неонових вивісок привиди. На Личаківському цвинтарі у мармурових склепах прокидаються поважні мерці. Заводять свої байки місцеві духи-торговці: їхня найшвидша доставка див починає працювати після 24:00. Стомлені чарівниці набирають ванни й кидають туди чарівні бомбочки.

Господар і його кіт сидять на даху.

— Йой, — розпачливо бідкається кіт-британець. У нього — жовті-жовті круглі очі, а шерсть — густа і сіро-синя, ніби перестигла ожина.

— Йой, — усміхається Господар.

На вигляд йому років двадцять. Розкуйовджена каштанова шевелюра; допитливі тепло-карі очі: роки минають, а вогник інтересу до життя не гасне. Вбраний у трохи старомодну лляну сорочку з широкими рукавами і сірі джинси. На обох руках — десятки браслетів: ковані з кольорових металів, сплетені з ниток і трав, вирізані з дерева та шкіри. Кіт підозрює, що серед тих шкіряних є й з людської. Але про таке краще не питати, якщо не хочеш почути відповідь.

— Ну, чим ти знову незадоволений? — питає Господар.

— А сам не знаю, — зітхає кіт. — Куди не глянь, всюди щось не те, пригод мало. Від цієї рутини й вигорання може початися.

— Зачекай ще трохи, — Господар гладить kota по спині, пухнастий аж очі замружує від утіхи, — і будуть тобі пригоди.

Того року засідання ґаздів відбувається у старовинному й доброму Ґданську. Господар перед офіційною частиною прогулюється зі «своїми».

Позолочене місто зустрічає гостей рясним дощем: на вулицях — справжній фестиваль парасольок. Під мостом пропливає «піратський корабель». Туристів на ньому немає — таке буває раз на сто років.

Зазвичай, час перед засіданням ґазди проводять за доброю кавою й світською розмовою. Понарікати на мерів, обмінятися враженнями про міжнародну політику, похвалитися новими театральними постановками. Однак цього разу у повітрі витає тривога.

— Наші чарівниці бачать, як насувається чорнота, — каже ґаздиня Праги, струшуючи краплі дощу з коміра. Її щоки — розпашіли від

вітру, який гойдається на хвилях Мотлави. — І немає спасу від неї. Навіть зірки попереджають астрологів про початок чогось лихого. Востаннє таке було перед Другою світовою.

— Що б там не було, ми маємо зустріти його у повній бойовій готовності, — з театральною бадьорістю підхоплює ґазда Кракова — славетний представник місцевого королівського роду. Хоча у давні часи розповідали легенду, що насправді його знайшли біля воріт замку.

— Я з вами, — каже ґазда Лондона. Він ніби трохи остеронь (територіально), але завжди приходить на допомогу.

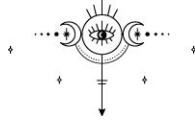
Господар приязно плескає його по плечі.

— Дякую, друже. Та не сумуй завчасно. Може, темрява ще обійде нас стороною. Та й як би там не було, нема на світі такої сили, яка могла б осушити криниці. Попереду у наших міст ще так багато часу. Ось побачите, років через сто згадаємо цей день і добряче посміємось.

— Нехай все буде так, — усміхається ґаздиня Варшави. — Зрештою, наступного року маємо всі зустрітись у мене.

Розділ 1

Тільки в місті

Кіт Йозеф Казимир І мешкає у найтемнішій частині Львова.

У місці, де найчастіше відбувається казна-що, про яке потім балакають у ранкових новинах. Ліхтарі тут запалюють лише за годину до сходу сонця: аби привиди після нічних вакацій не заблукали. Торговці снами оминають цей район «від гріха подалі». Навіть чарівниці остерігаються паркувати свої мітли на стоянках біля місцевих супермаркетів.

Але Йозеф любить свою домівку. Місто й кіт вподобали одне одного з першого погляду. Хоча Йозеф любить побурчати задля годиться, він достеменно знає: його британське серце, заховане під чималенькою тушкою, б'ється у львівському ритмі.

Частенько Господар зникає на тиждень-два. А тоді раптово повертається серед ночі: закривавлений, втомлений, розчарований, кидає вишитий наплічник на підлогу, сам падає зверху, і тоді кіт нишком підсуває йому мисочку з теплою стравою. Спершу кіт чекає, доки Господар прийде до тями, а тоді починає виказувати своє невдоволення. З пательнею у лапках.

— На кого ти мене залишаєш, безсовісний? Повіявся десь, а я тут сам-один, лікарні обдзвонюю, морги! Не гідний ти такого кота. От казала мені мама не зв'язуватися з тобою.

Та Господар лише сміється з того:

— Ти що, моя дружина?

Тоді починає сміятися вже кіт.

— Яка дружина? Ти себе бачив?

Закінчується все дружньою бійкою подушками. Тільки без чарів! Таке головне правило їхнього спільного життя. Бо, згадуючи дружину, Йозеф зовсім не має на увазі, що його Господар — якась почвара, від якої жінки тікають, ніби дракони від львівських левів. Просто яка

жінка витримає, коли у її дім посеред ночі приходять чарівниці, вампіри, примари, духи й інші химери нічного міста.

***

Ніч чорна, як кава у місцевих кав'ярнях.

Лицарі з варту Короля Данила — на посту. Кожен, хто дав присягу за життя, залишився вірним їй і після смерті. Століття за століттям вони бережуть невидимі для людських очей ворота міста.

Спершу здається, що все, як зазвичай.

До світанку залишається зовсім трохи: єдина зірка, яка зійшла над Львовом, поволі тане, а виднокрай оживає срібною лінією. Однак тієї миті, коли ніч має перейти у ранок, надлітає північний вітер. Стає холодно, як серед зими, а траву вкриває паморозь. Кутаючись у плащі, лицарі презираються.

— Може, чарівниці щось утнули?

— Сьогодні вони не збиралися.

Температура повітря продовжує падати. Декілька митей тиші, яка не віщує нічого доброго, а тоді здалеку долинає стукіт копит. Дзеленчать, граючи свою химерну музику, срібні підкови.

На шляху, який із прадавніх часів веде до Львова, з'являються четверо вершників. А тоді стається те, чого ніхто не бачив упродовж віків: порухом руки один із незваних гостей змушує стародавні ворота відчинитися. Ніби перед дорогими гостями.

Лицарі Короля Данила намагаються затримати вершників. Однак щось невловимо змінилося: стражі більше не відчують власних сил. Руки не мають сили втримати мечі, повіки стають важкими, а думки плутаються. Лицарі відчують біль, однак сказати про нього більше не можуть. Ніби на десятий вік упокоєння смерть таки наздогнала захисників міста. Їхні тіла не розсипаються прахом, а тануть, як раніше зірка на небі.

Лихо прийшло до міста. Але Духи старих кам'яниць його ще не відчули. Вони солодко сплять у своїх теплих куточках, музичних скриньках, креденсах.

***

Клята злива та похмурі думки знову не дають заснути. Йозеф сидить на підвіконні й нервово шкрябає кігтями по склу. Ситуація на районі не вселяє довіри. Спершу біля вікна з виттям промчала поліційна автівка, а тоді кажани донесли, що біля крамнички тютюнових виробів знайшли тіло Ольжани — місцевої баристи й алхімічки. Вона намагалася перетворити у золото свого колишнього. І як тут спокійно спати?

— Ні, без заспокійливого не обійтись, — Йозеф дозволяє собі відкряяти велетенський шматок сирника з родзинками.

Над кухонним столом у позолоченій рамці висить репродукція Джоконди — давня мистецька любов Господаря. Колись він мало не вляпався через неї у дипломатичний скандал. Не втримавшись, Йозеф показує Моні Лізі язика.

— Нічого-нічого, — самовдоволено заявляє він, — колись тут і духу твого не буде. Нехай тільки вигадую, як оживити Леонардо, щоб він намалював мій портрет.

Раптом небо над старим театром, який видно з вікна, розколює блискавка, а за мить озивається грім. Ще тільки грози серед осені не бачили!

— Йой, — зойкає Йозеф. Наче м'ячик, він скочується з підвіконня й синьо-сірою хмаркою приземляється на килим. Що ж так страшно? Головне не показувати це. «Я ж — британець, нащадок славетного Короля Артура».

— Можна увійти? — Йозеф обережно шкребе лапкою у двері спальні.

— Заходь, друже, — весело озивається Господар.

Від ранку він мудрує над в'язким еліксиром для укріплення старих фундаментів. Хоче у такий спосіб зберегти спадщину міста. Хоча, щиро кажучи, цим мали б зайнятися люди.

— Мені терміново потрібен томик Шекспіра, — зробивши мордочку втомленого професора, каже Йозеф.

Господар запитально підіймає брову. Мить він дивиться котові в очі, а тоді починає сміятися. Щоб там не казали всілякі пліткарі, сміх у нього — зовсім не моторошний, а навпаки — хочеться слухати й слухати, як «Реквієм».

— Може, тобі вголос почитати? — пропонує Господар.

— Взагалі-то я не потребую нічийої допомоги, бо читаю Шекспіра в оригіналі, — надувається кіт. — Але добре, вмовив.

Йозеф згортається у товстенький клубочок біля ніг Господаря, Господар чуває його за вушками, й уже їм байдуже на весь світ. От тільки світові, на жаль, досі є діло до них.

Музика з'являється з нізвідки.

Ніжна й сумна гра на фортепіано.

Надто близько, щоб грішити на когось із сусідів. Може, який місцевий привид вирішив розбудити внутрішнього Моцарта?

Йозеф наміряється трішки побурчати, але Господар рвучко підводиться.

За мить на його обличчі встигає промайнути калейдоскоп емоцій: подив, навіть шок, заціпеніння, страх. Йозеф від розгубленості нявчить. Господар притискає палець до губ: «Тихо»!

Ой леле! Йозеф геть не вміє мовчати у такі миті. Коли наближається якась небезпека, хочеться ще дужче залякувати себе й тих, хто поряд.

— Нам кінець! — не втримавшись, верещить він. Хоча, власне, навіть не знає, що сталося.

— Тихо-тихо, — просить Господар, сідаючи поряд. В його, на перший погляд, людських очах клубочиться темрява. — Слухай мене уважно: тобі треба втекти.

— Куди тікати? Без тебе? — Жовті оченята Йозефа від розпачу стають велетенськими.

Господар усміхається. Але темрява навколо нього не розсіюється.

— Послухай, Йозефе, у нас дуже мало часу. Я міг би закинути тебе у минуле, але раптом щось піде не так, і ти опинишся у часи, коли котлет ще не смажили. Я не можу піддати тебе такому ризику. Тому тікай через вікно на дах, а тоді через пекарню. Але, будь ласка, — голос звучав майже благально, — нічого там не кради. Бо може спрацювати сигналізація. Коли ми знову зустрінемося, ти отримаєш всі булочки світу.

Йозеф вагається. Іноді Господар каже, що все буде гаразд, а тоді його знаходять в якомусь віддаленому районі у калюжі крові.

— Я без тебе не піду.

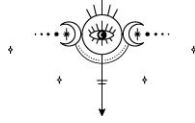
— Вибач, Йозефе, я хотів як краще, — каже Господар, і пухнастий вже розуміє: тепер буде якась халепа. Схопивши Йозефа за задні лапки,

Господар відкриває потаємний люк, замаскований під книжкову шафу.

— Я тебе ненавиджу! — тільки й устигає заволати кіт, а тоді Господар кидає його у порожнечу й швиденько зачиняє люк.

Розділ 2

Зустрічатися з незнайомцями найкраще на цвинтарі

Йозеф летить, кумедно розставивши лапки.

Здається, зараз візьме та й гепнеться у самі зорі. Хто взагалі вигадав люки, які ведуть на дах. Світ пливе перед оченятами. Старий коминяр аж зойкає, коли тушка Йозефа приземляється на комин. У відповідь кіт заковчує очі: годі заздрити моїм довершеним формам.

Йозеф любить нічний Львів. От тільки цього разу краєвид на місто, позолочене вогнями, геть не заспокоює котяче серце. Що ж знову сталося? Просто так Господар любого котика з хати не вигнав би. Йозеф уже перевірів це, коли гострив кігті об антикварний тапчан часів якогось там Людовіка.

Куди податися? Йозеф однаково не любить і котів, і людей, і будь-яку іншу нечисть, що таїться у тінях Львова. Друзів у нього немає, тільки бізнес-партнери. А таким довіряти не можна!

Якось Йозеф побував на тренінгу «Як досягнути успішного успіху». Там коуч казав, що у миті, коли все видається геть препаскудним, треба вирушати до своїх місць сили. У Йозефа це — Личаківський цвинтар. Місце сили, місце заробітку. Рік тому кіт запустив ППДТДМ — «Першу приватну доставку товарів для мертвих». Бо хто сказав, що спочилі львів'яни та львів'янки не люблять піцу, вино, морозиво, часописи, гарне вбрання? За одні тільки Різдвяні свята Йозеф заробив свій перший мільйон.

Шкода тільки, що доставка працює лише від жовтня до березня. У теплі сонячні місяці мерці воліють спокійно спати під своїми розкішними мармуровими надгробками.

Відчуваючи себе найнещаснішим котом на планеті, Йозеф перелазить через огорожу цвинтаря. Сторож мирно дрімає у своїй хатинці. Тьмяне світло настільної лампи вихоплює з темряви сиву голову, яка спочиває на столі.

Йозеф ступає на стежину, залиту місячним сяйвом. Пройшовши повз Франка та Крушельницьку, звертає до крила, де ховали старих аптекарів та алхіміків. Сюди часто любить навідуватися Господар. Іноді він навіть приносить квіти до могили якогось Казимира Пальчевського, який «ступив на стежину смерті» ще на початку ХХ століття. Хто це, Йозефу страх як цікаво. Але скільки б кіт не намагався спокусити старого товарами «екстра-класу», той не озивається. Вочевидь, воліє взагалі не підтримувати контакти з живими.

Щоб трохи подрімати, Йозеф вмощується на даху одного зі склепів. «Зроблю знижку для того, хто тут спочиває».

— А пам'ятаєш страшенний шторм на Мальдівах, на фотках ніс обгорілий, — мугикає чийсь приглушений голос.

Сон ніби рукою знімає. Примружившись, кіт вдивляється у темряву.

З туману легким кроком виходить постать. Зупиняється під ліхтарем, струшує парасольку від сріблястих крапель дощу.

«Ось твій порятунок», — у голові звучить голос Господаря. Йозеф відчуває, як оченята наповнюються сльозами. Понад усе хочеться додому. Увімкнути чорно-білу комедію й добряче поплакати. Йозеф хапається лапками за каміння склепу, але воно, слизьке від дощу, кудись утікає. Бух. Бах. Йой. Йозеф скочується на бруківку.

«Капець, рятуйте», — подумки пискає кіт. Він лежить на траві й дивиться на зорі. А зорі ті — сережки дівчини, яка схиляється над ним.

— Бідолашний, вдарився, — стурбовано каже незнайомка.

У світлі ліхтаря вона видається Йозефу дуже вродливою. Така собі «Дама з камеліями» магічного світу. Блакитне, ніби у русалки, волосся. Тонкі, трохи нервові риси обличчя. Губи, нафарбовані чорничною помадою.

— Тебе залишили тут самого? — голос дівчини сповнений співчуття.

Йозеф пересилює себе й треться у масивні чорні черевики незнайомки. Схоже, місія «розбудити жалість» виконана на відмінно, бо дівчина знімає зі спини наплічник і, розстебнувши його, опускає на асфальт, запрошуючи кота досередини.

— У мене ніколи не було котів, але, сподіваюся, ми заприятелюємо. Не залишати тебе ж тут самого. Хоча, мушу визнати, коти друзів мене

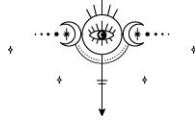
просто ненавидять.

— Я теж ненавиджу і котів, і друзів, — думає Йозеф, залізаючи у наплічник.

— До речі, я — Яна, — дівчина закидає наплічник на спину. Ніби герої якоїсь казки, вони рушають назустріч пригодам.

Розділ 3

Балет для мертвих

Чарівниця Агнешка вдоволено вивчає своє відображення у велетенському дзеркалі, яке займає мало не ціле фое: чорна сукня сидить фантастично, а руді кучері, розсипані по оголеній спині, відблискують золотом.

Коли вампір Маркіян запросив на «Попелюшку», Агнешка спершу хотіла відмовитися. Залицяння вампірів бувають доволі надокучливими. Тим більше, що у неї є правило: стосунки — лише зі смертними. Але коли до початку зимового сезону ще так довго, то годиться хоча б разочок вийти у люди.

— Сьогодні в Опері господарюють вампіри? — питає Агнешка, розглядаючи поважну публіку. Стільки знайомих блідих облич. І жодного теплокровного.

— Наш вечір, — посміхається Маркіян, простягаючи келих ігристого.

Агнешка думає, що її горе-кавалер із цими чорними кучерями й драматичним підборіддям схожий на лорда Байрона. Ох, старий добрий Джордж. Коли він читав, час зупинявся.

Маркіян — не те, щоб погана партія. Принаймні на цей вечір. Але вампір аж надто вже закоханий у власну персону. Якби відображався у дзеркалі, мабуть, просиджував би біля нього усі днини.

— Ходімо вже, — каже Агнешка, торкаючись кольє: позичила його з експозиції місцевого музею. — Балет ось-ось почнеться.

— Мушу зізнатися: таким щасливим я не був останню сотню років, — нахилившись, шепоче їй у вухо Маркіян. Вампір пахне ладаном та сіллю.

«І я не була. Й не є», — думає Агнешка. Пам'ять повертає її на сто років. Тоді вони з Господарем зустріли в Опері новорічну ніч. Пили тепле вино, танцювали на балконі у заметілі, так багато сміялися.

Господар завжди вмів її розсмішити. Навіть, коли навколо була суцільна темрява. А таких друзів треба триматися.

Агнешка робить ще ковток ігристого. Губи Маркіяна торкаються її щоки й опускаються трохи нижче, від цього стає холодно. Агнешка почувається розлюченою. А Маркіян, відчуючи, як прискорилося її серцебиття, думає, що він став мало не королем світу.

Балерина у рожевій цукровій сукні підіймає руки над головою й кружляє сценою. Агнешка дивиться, затамувавши подих. Музика лагідно змовкає, щоб уже наступної миті розітнути тишу навпіл і злетіти до муз, які витанцьовують під куполом.

Балерина зойкає та хапається за шию. Агнешка спершу думає, що це гра світла, але наводить монокль і жахається: у виріз рожевої сукні стікає тоненька цівка крові. Ніби якийсь привид-невидимець перетяв бідолашній Попелюшці горло, доки у залі насолоджувалися її танцем.

— Маркіяне, — видихає Агнешка.

Балерини на сцені падають одна за одною, ніби підкошені. А по штучному снігу, яким засипали сцену, розтікається кров. Як тільки вампіри ще не кинулися на поживу?

Чому всі мовчать? А може, лемент навколо просто оглушив її?

— Що відбувається? — Агнешка смикає Маркіяна за рукав.

Вампір напівлежить. Його голова відкинута на спинку крісла.

— Ти збиткуєшся з мене? — Агнешка легенько штовхає свого горекавалера, і той звалюється на бік. Відчуючи, як її горло стискає чиясь крижана рука, Агнешка схиляється над ним. Блакитні, завжди лукаві очі Маркіяна незряче втупилися у стелю.

— Ні-ні. Такого не може бути, — Агнешка зривається зі свого місця й трусить вампіра. — Скажи щось, будь ласка. Навіть якусь дурницю. Зроби мені комплімент. Ти ж це вмієш.

Вампір мовчить. Агнешка роззирається навколо. Трішки чарів, і її очі ясно бачать у темряві залу. Глядачі на сусідніх кріслах також мертві. Тобто теоретично вони й раніше були мертвими, але тепер уже, вочевидь, цілком.

— Тут хтось є? Мене чують? — схлипує Агнешка.

Коли вона біжить між рядами, мертві глядачі чемно сидять на своїх місцях й наче досі чекають завершення «Попелюшки», яку вже не станцює покійна балерина.

Агнешка вибігає у густу й холодну листопадову ніч. Вітер заповзає під сукню, тіло вкривається гусячою шкірою. Агнешка притуляється до ліхтарного стовпа. Вона жадібно ковтає холодне повітря й намагається рукою втримати серце у грудях.

Зовсім близько чути сміх. Від цього звуку здається, що хтось запхав металеві нігті у груди й роздирає їх. Агнешка підіймає погляд. Дорогою між Оперним та театром Заньковецької летять четверо вершників. Там, де копита їхніх коней торкаються землі, бруківка вкривається кригою.

***

Львівські чарівниці не так уже й старанно приховують свої дива. Просто люди надто заклопотані, щоб їх бачити. Якщо хтось погляне уважним оком на кав'ярню «Під синьою трояндою», то неодмінно побачить, як щовечора туди сходяться чародійки, котрі весь день «працювали» людьми. У затишному коридорчику вони ставлять рядочком мітли та замовляють «подвійну темну». Львівський ковен¹ — не те, щоб надто дружній, але разом зібратися на каву зі сирником у чорному шоколаді — то закон!

Цей вечір не став винятком.

Чарівниці навколо перешіптуються про своє чарівниче. Хтось іще п'є каву. Дехто вже перейшов на лікер. Похитування мешточками у такт музиці. Сміх. Здається, нічого у такий вечір не може порушити спокій ковену. Хіба що новини...

— Що сталося? — ахає Кориця, побачивши на порозі бліду як смерть Агнешку. Останні років сімдесят вони наче приятелюють. Про людське око Кориця працює у відділі шоубізу в одному з львівських медіа. А вночі відгадує майбутнє по кавовому фусу.

Агнешка розтуляє рота, аби щось сказати, однак виходить тільки схлип.

Кориця бере її за руку й тягне за столик під вікно. Хтось, втішившись першому снігу, поставив різдвяну платівку: залогом розтікається шоколадний голос Сінатри. Кориця замовляє еспreso й змушує Агнешку випити його одним духом.

— А тепер розповідай. Востаннє такою я тебе бачила, коли Львів був під окупацією, — дуже серйозним тоном каже Кориця. До речі, у ті

темні часи вони й зблизилися. Дві чародійки, які, ховаючись у ночах, рятували в'язнів.

— У театрі... їх усіх порішили. Маркіян мене запросив, — плутано пояснює Агнешка. — Вампіри. Їх більше немає. Здається, нікого. Балерини — теж мертві. «Попелюшка».

Кориця геть не тямить, що сталося, однак обіймає Агнешку й гладить її по голові, як маленьку дитину.

Чарівниці стурбовано презирються. Після «їх усіх порішили» кава та коктейлі вже не п'ються. Дана — засновниця модного ательє і травничка у сьомому поколінні — першою дізнається, що сталося. Їй присилає повідомлення наречений-поліціант, який заступив на службу ще вісімдесят років тому.

— В Оперному сталася масова бійня. Хтось закатрупив вампірів. Сто двадцять тіл. З присутніх не вцілів ніхто, — каже Дана, й чарівниці завмирають.

***

Коли на його руках та ногах опиняються кайдани, Господар не бачить у тому великого лиха. Ще не з такої води виходив сухим. Однак ніч тягнеться надто довго, а вогкі стіни кам'яниці пам'ятають надто багато історій, і неодмінно хочуть розповісти в'язневі кожну. Над ранок Господареві вже здається, що він потроху божеволіє. Добре, хоч Йозеф врятувався. От тільки чи не втрапив він у якусь халепу?

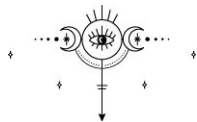
Ще й музика. Коли Господар думає про неї, кулаки стискаються від люті, а минуле починає оживати. Воно простягає руки, а коли Господар дозволяє повести себе коридорами пам'яті, зрештою, дістається кімнати, замкнутої ще сотню років тому.

---

¹ Ковен — в англійській мові традиційне позначення спільноти відьом, які регулярно збираються на шабаші.

Розділ 4

Звичайна гілочина,

фантастичний кіт і міська чарівниця

Яна прокидається над ранок і вже не може заснути. Раз по раз вона підходить до антикварного столика, на якому сопе кіт. «Як можна бути таким милим?» — думає Яна, і її серце огортає тепло.

06:00 — точно не найкращий час, аби ухвалювати важливі рішення. Але тепер доведеться щось змінювати у житті. Бо поки жила сама, ще можна було якось викручуватися, а кіт — то вже відповідальність. Щоб знизити рівень стресу, Яна бере з пуделка шоколадну цукерку, а з книжкової полиці — новий томик «Еноли Голмс». З тими Голмсами — справжня біда. Скоро вони вже Яну з хати виселять. А все почалося зі «Скандалу у Богемії», який знайшовся одного літа на дідусевому горищі. З того часу Яна колекціонує не лише плетені светри, але й книги про Голмса: старі пожовклі й нові, які пахнуть фарбою. Українською. Польською. Французькою, хоч Яна й не розуміє ані слова.

Таке хобі не може минутися без наслідків. Три місяці тому Яна пішла з роботи у місцевому музеї, аби відкрити свою детективну агенцію. А тепер, схоже, знайшла й першу справу. Тільки без замовника. І треба ж, аби саме у цей момент, як сніг на голову, з надгробка звалився кіт. Не залишати ж його там. Ще й за квартиру треба платити. Помешкання у старому особняку з виходом у сад на березі річки, якої немає, — надто велика розкіш, коли не маєш стабільної роботи. Але Яні тут дуже добре. Вдень спокійно. А вечорами на вулиці тіні влаштовують імпровізовані вистави.

Йозеф тільки вдає, що спить. А сам чекає, доки Яна забереться. По той бік шибки сидить голуб-кур'єр. Він чекає вже з пів години. Мабуть, Господар прислав якесь повідомлення. Від нетерплячки Йозеф крутиться, як дзиґа. А Яна вважає, що це дуже кумедно, й фільмує на відео.

Зрештою, вона таки бере горнятко й спускається на перший поверх, де розташувалася маленька кав'яренька без жодного столика. Яна обожнює брати там подвійне капучино з корицею.

Як тільки вхідні двері зачиняються, Йозеф кидається до вікна й забирає у голуба записку, перев'язану золотою стрічкою.

— Вибачай, на чай зараз не даю, — каже Йозеф, — криза. На світовому валютному ринку активи упали в ціні.

Голуб понуро летить собі геть, а Йозеф розгортає записку. Там лише два речення:

Кав'ярня «Вибитий дух». Сьогодні о 20:00.

«Який же у мене турботливий Господар, — потирає лапки Йозеф. — Знає, що котика першим ділом треба нагодувати».

Тікати доводиться через кухонне вікно. Добре, що Яна втупилася у свій лептоп. «Бідолашні мої лапки», — думає Йозеф, гепаючись з підвіконня на мерзлі жоржини.

Що гріха таїти, Йозеф дуже любить себе жаліти. Щодня намагається присвячувати скаргам на життя хоча б годинку-дві. Найчастіше — без жодної на те причини. Але цього разу Йозеф, який насилу виборсується з дощу з пелюсток, ще й гадки не має, у яку халепу от-от втрапить.

Спершу Йозеф повертається додому — у їхню затишну квартиру під дахом старого австрійського будинку. До зустрічі з Господарем годиться причепуритися. Йозеф думає, що обрати: новий бантик-метелик чи брошку зі Сваровські. Вдома все, як було. Тільки Господаря немає. Потай Йозеф сподівався, що вони зустрінуться вже тут, а тоді разом поїдуть у «Вибитий дух». Бажано на таксі бізнес-класу.

«Якби щось сталося, тут усе було б розбите», — тішиться Йозеф, проходячись кімнатами. Дім, любий-любий дім. Від радості Йозеф підстрибує, щоб приземлитися на м'який карпатський килим, й зойкає: лапка у щось вдаряється. Те «щось» виявляється годинником на ланцюжку. На сріблі (Йозеф пробує на зуб) вигравіювані ініціали «В. К».

«Може, Господар, вирішив зняти стрес шопінгом? А якщо то хтось із його гостей загубив, здам у ломбард», — вирішує Йозеф, ховаючи знахідну у свій потаємний сховок.

***

Кав'ярня «Вибитий дух» славиться тим, що тут ще з сивої давнини до глінтвейну подають кухлик із артеріальною кров'ю. Коли Йозеф хотів підлеститися до Господаря, купував подвійну порцію. Той тільки сміявся, крутячи на вказівному пальці срібний перстень: «Йозефе, я ж не упир».

«А хто ти?» — блимав круглими оченятами Йозеф.

— Йой, — зітхає кіт, згадавши, як колись добре жилося.

Зовні «Вибитий дух» маскується під звичайну «Арому». Жодному смертному й на думку не спаде шукати тут хоч якихось дивовиж. Але Йозеф знає: якщо прошепотіти закляття, а тоді трохи полаяти нові часи, які «весь чар убили», скляні двері зникають, а натомість з'являються дерев'яні — зі срібною клямкою. За зеленими фіранками ховаються старовинні вітражі.

Перш ніж запустити гостя досередини, старший бариста перевіряє, чи той нікому не продав душу. Ха! Йозеф ніколи за це не хвилюється, бо й так знає, що він бездушний. Егоїзм витіснив із пухнастої тушки все!

«Але ненависть до світу, схоже, починає повертатися», — похмуро думає кіт, вступивши у калюжу.

Втомлено скрипнувши, двері відчиняються, й кіт заходить до затишно освітленого передпокою, а тоді — у гонорову залу. За столиком біля креденсу сидить чарівниця казкової вроди. Руді кучері вкладені у високу зачіску, очі кольору шампанського вивчають світ із легким невдоволенням. Йозеф відчуває, що починає закохуватися.

Якщо Господар ще не прийшов, можна й познайомитися. Але таку красуню, либонь, дуже важко вразити.

«Треба шоу», — вирішує Йозеф. Краще б він перед тим добре подумав! Але де ж! Лізе на світильник, аби звідти виконати для вродливої панянки «Шампанські очі». От тільки котик не розраховує, що богемський кришталь, який освітлював ще весілля наймолодшої з Потоцьких, не витримає його ваги. Спершу світильник загрозливо похитується. «Це він від захоплення, — заспокоює себе Йозеф, — не щодня ж на нього вилазить такий шикарний кіт». Треба нікого не

розчарувати. Йозеф чіпляється лапками за кришталеву квітку й починає вити:

— Буває страшно дивитись у твої шампанські очі.

У чарівниці від захвату навіть помада з рук випадає. Офіціант впускає тацю з малиновим пуншем. Упирі забувають про карти.

— Очііііііііііі, — виє Йозеф так гучно, що навіть Полтва під асфальтом пробуджується.

І хто тих котів придумав! З важким зітханням світильник відривається від стелі й летить униз. Спершу Йозеф думає, що це тільки здається, ніби підлога наближається, бо він сп'янів від власної величі. А вже за кілька митей боляче вдаряється у соснові дошки.

Кілька обертів очима, кілька стогонів, одне «та щоб та клята лампа повік не зібрала уламків», допомога офіціанта, співчутлива усмішка чарівниці, і Йозеф нарешті підводиться. Саме вчасно, щоб втрапити до рук холерника. Пригода з Йозефом відвернула увагу шановного панства, а за той час до кав'ярні проникли живі скелети.

Вони перевертають столи, й старовинний посуд розбивається на дрібні друзки. Рвуть скатертини. Розминають кістлявими пальцями торти й тістечка. Чародійка заплющує очі й щось швидко-швидко шепоче. Упирі дістають рапіри. Схопивши зі столу реберце, Йозеф запускає його у найближчого холерника. Зі зотлілого рота виринається щось схоже на гарчання.

«Стережися їх, — ще колись давно-давно казав Йозефу Господар. — Холерник сам ніколи не вийде на полювання, тільки за чиймось наказом. Але якщо вже йому сказали фас, то за життя жертви не дав би й копійчини».

— Кіт, зупинити, знищити, — шипить холерник. Кришталеві уламки світильника під колючими пальцями стають звичайним пилом.

Йозеф роззирається навколо. Кіт? Тут іще один кіт?

Хтось хапає Йозефа за лапку, й чітке страшне зображення навколо перетворюється у мерехтіння вогнів. Не встигає Йозеф отямитися, як він уже стоїть на Високому Замку. А біля нього — та сама чарівниця-красуня. Що ж, кіт почувається вдоволеним: ось як треба досягати своїх цілей.

— І що ти ж накоїв? — запитує чарівниця, суворо зиркаючи на кота.

— Прийшов на зустріч із Господарем, — поважно відповідає кіт. — Він сам запросив мене на вечерю.

— Господарем? — аж сіпається чарівниця. — Будь ласка, не бійся. Я маю дещо перевірити.

Вона нахиляється й бере Йозефа за лапку.

— Я хочу жити, — про всяк випадок попереджає кіт. Звісно, йому також хочеться бути героєм. Але це так страшно.

Час раптом прискорюється. Старий Погодник злітає з даху, кружляє навколо площі Ринок, і небо на обрії сріблиться у передчутті снігу. З Карпат віє морозом. Північні зорі запалюють свої вогні.

Обертаючи під заплющеними повіками зіницями, чарівниця читає спогади Йозефа, ніби книгу. Господар. Збитки. Щасливі моменти разом. Усмішки того, хто усміхається вкрай рідко. Вечір, дощ, музика, стукіт, «Йозефе, тікай», Яна, голуб, записка.

— Тобі є де сховатися? — голос чарівниці звучить набагато тихіше, ніж до того. — До мене, мабуть, не можна. Либонь, ще не всі забули, — додає, дивлячись кудись у небо.

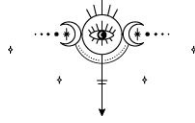
«Що забули? Або кого?» — думає Йозеф. Але він надто зморений, аби щось розпитувати. Спогади дуже втомлюють. Особливо щасливі. Особливо, коли зараз все — гірше нема куди.

Чарівниця, яка наслала на Йозефа сонливість, аби уникнути зайвих балачок, пише свій номер телефону на хустинці й простягає її Йозефу.

— Але краще не телефонуй, я сама тебе знайду. І будь обережним. Без крайньої потреби й носа з хати не показуй. Ніяких зустрічей із незнайомцями. Знайомих теж остерігайся. Автор записки й підіслав до тебе холерників. До речі, мене звуть Агнешка.

Розділ 5

Гімна спадкоємиця Голтсів

Яна намагається опитати свідків. Їх, на жаль, не так уже й багато. Та й із тими не пощастило. Коридорний у «Зимовому сріблі» навідріз відмовляється спілкуватися: хитає головою, як дерев'яна іграшка з різдвяного ярмарку. Покоївка сторожко озирається й обережно цікавиться: «Ви з поліції, ні? Тоді даруйте». Яна намагається виглядати солідною, навіть позичила у подруги костюм (власний стиль «бабуся сплела» для такого не пасує), але зовнішній вигляд не компенсує того, що у неї немає жодних документів.

Не те, щоб хоч щось свідчило про наближення успіху. Однак Яна так вірить у свою майбутню детективну агенцію, що вже замовила для неї неонову вивіску. Вона чекає свого зіркового часу під подушкою.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ